

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 11T/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322011440
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Dziak
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:2322011440.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, samosudcom JUDr. Jurajom Dziakom, v trestnej veci obžalovaného I. Y., pre (pôvodne) prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.04.2024, takto

rozhodol:

Obžalovaný I. Ó. M. V. X. Y. O. W. J. T. Z., M. C. Y., T. XX.XX.XXXX D. Š., U. H. W. T. XXX/XX, Š., B. Š., G. M.,

sa uznáva za vinného, že

ako otec maloletej dcéry D. Y., T. XX.XX.XXXX, U. H. Š. - D.Z., T. XXXX/XX, ktorá bola zverená do výchovy a opatery matky D. U., T. XX.XX.XXXX, U. H. Š.-D., T. XXXX/XX, napriek tomu, že zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov je povinný a rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 16P/289/2015 zo dňa 03.02.2016, právoplatný dňa 15.02.2016, je zaviazaný prispievať na výživné svojej maloletej dcéry D. Y. mesačne sumou vo výške 60,- eur, vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky D. Y., si túto vyživovaciu povinnosť, aj napriek vedomosti o povinnosti plnenia výživného na maloletú dcéru, neplnil vôbec od mesiaca november 2021 až doposiaľ s výnimkou 4 mesiacov v roku 2023, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody, v mieste trvalého bydliska D. Š., T. XXX/XX a všade tam, kde sa zdržiaval, ako aj v mieste bydliska oprávnenej, čím mu takto vznikol dlh na výživnom v celkovej výške 1.500,- eur, aj napriek tomu, že bol trestným rozkazom Okresného súdu Galanta č. k. 1T/32/2021 zo dňa 20.04.2021, právoplatný dňa 08.05.2021, odsúdený pre prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, pričom po vykonaní tohto trestu 29.10.2021, sa nezaevidoval na úrade práce, neprejavil záujem o žiadnu prácu a viedol nemravný život,

teda

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, a hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

čím spáchal

úmyselný prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. b) Trestného zákona.

Za to sa

odsudzuje:

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta podala dňa 29.11.2022 podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku, pod č. k. X C. XXX/XX/XXXX-X zo dňa 28.11.2022, obžalobu na obžalovaného pre prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na skutkovom a právnom základe bližšie tam špecifikovanom, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného v prípravnom konaní a aplikujúc príslušné ustanovenia Trestného zákona a Trestného poriadku. Súd vo veci rozhodol trestným rozkazom (č. l. 72), proti ktorému podal obžalovaný včas odpor (č. l. 77). Nakoľko súd nevidel priestor pre iný procesný postup, prejednal vec a aj o nej rozhodol na hlavnom pojednávaní (v podstate jeden riadne uskutočnený termín - 17.04.2024). Na termíne hlavného pojednávania dňa 17.04.2024, po prednesení obžaloby (kedy prokurátorka upravila skutkovú vetu pôvodne podanej obžaloby, vzhľadom na plynutie času a teda aj nárast dlhu na výživnom k aktuálnemu dňu, berúc do úvahy aj VTOS obžalovaným v roku 2023, pričom upravila aj právnu kvalifikáciu skutku tak, že pridala kvalifikačný znak v podobe páchania skutku závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas), pred vykonaním akéhokoľvek dokazovania, učinil obžalovaný vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku - vinný zo spáchania skutku uvedeného v (prednesom prokurátorky upravenej) obžalobe, skutok oľutoval; na dopyt samosudcu uviedol, že síce v prípravnom konaní neučil úplne doznanie skutku a jeho oľutovanie, učinil však tak teraz na hlavnom pojednávaní, nakoľko medzičasom si uvedomil, že chce vidieť svoju malú dcéru, chce na ňu platiť výživné a celé to veľmi ľutuje. Súd vzápätí, po splnení procesných podmienok a nakoľko tomu nasvedčoval obsah spisu, uvedené vyhlásenie obžalovaného prijal (§ 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku). Následne súd vykonal dokazovanie už len k ukladaniu trestu eventuálne ochranného opatrenia obžalovanému.

Pre úplnosť súd uvádza, že k neplateniu výživného obhajoba po prednese obžaloby uviedla, že od výstupu z VTOS bolo pre obžalovaného ťažké sa zamestnať (pre svoju trestnú minulosť); je evidovaný na úrade práce, kde poberá príspevok 85,- eur, zúčastňuje sa aktivačných prác, upratuje cintorín. Výživné má záujem platiť, má možnosť vycestovať za bratom do zahraničia za účelom zárobku a úhrady výživného. Toho času nevie uplatniť účinnú ľútosť, nakoľko peňažné prostriedky nemá. Kancelária obhajcu toho času vymáha pohľadávku obžalovaného na náhradu škody už v exekučnom konaní, kedy platobné miesto je účet kancelárie obhajcu, aby v prípade vymoženého plnenia, toto mohlo byť použité na dlh na výživnom.

Pred súdom vykonané dokazovanie. Súd oboznámil v rámci dokazovania nasledovné listiny:

- na č. l. 36 až 41 správa z ÚPSVaR T. F., C. Š. z 10/2022 ohľadne obžalovaného (vrátane potvrdení o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie, rozhodnutia o vyradení z danej evidencie, o poberaní dávky v hmotnej núdzi); naposledy bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie v roku 2018, kedy bol dňom 02.08.2018 vyradený pre nespoluprácu, naposledy bol príjemcom pomoci v hmotnej núdzi v 05/2016; podľa správy zo Sociálnej poisťovne k 09/2022, obžalovaný bol za predošlé roky pracovne činný viackrát, no na slobode prevažne vždy len krátkodobo (pár dní až necelý mesiac);
- na č. l. 42 správa z mesta Š. ohľadne povesti obžalovaného k 09/2022; evidujú ohľadne jeho osoby viacero priestupkov za roky 2018 - 2022 (proti občianskemu spolunažívaniu, verejnemu poriadku, majetku) prevažne riešené napomenutím;
- na č. l. 46 až 49 výpis z evidencie priestupkov obžalovaného za obdobie 06/2016 až 10/2022; veľký počet priestupkových záznamov rôzneho druhu (proti verejnemu poriadku, majetku, občianskemu spolunažívaniu, v cestnej premávke), často spojené s požívaním alkoholu (aj porušovanie nariadení mesta ohľadne požívania alkoholu na verejnosti);
- na č. l. 50 až 51 odpis registra trestov obžalovaného zo dňa 24.10.2022; 6 záznamov za prevažne majetkovú úmyselnú trestnú činnosť, kedy už bol aj vo VTOS, bolo mu uložené aj protialkoholické ochranné liečenie ambulantnou formou; vo VTOS do 29.10.2021 bol aj pre zanedbanie povinnej výživy (záznam č. 6 odpisu registra trestov);

- na č. l. 127 až 128 lustrácia z databázy súdov ohľadne obžalovaného zo dňa 12.04.2024; niet takého trestného konania, ktoré by bránilo rozhodnutiu súdu v tejto trestnej veci;
- na č. l. 129 lustrácia zo Sociálnej poisťovne ohľadne obžalovaného k 12.04.2024; bez záznamu;
- na č. l. 130 aktuálna lustrácia obžalovaného zo systému REGOB; plynú z daného osobné údaje obžalovaného, vrátane aktuálne vedenej adresy trvalého pobytu;
- na č. l. 131 odpis registra trestov obžalovaného zo dňa 12.04.2024; oproti vyššie uvedenému mu pribudol 1 záznam, odsúdenie cez právoplatný trestný rozkaz Okresného súdu Galanta zo dňa 03.02.2023 za krádež, uložený mu bol nepodmienečný trest odňatia slobody (tiež ochranný dohľad a v rámci neho povinnosti/obmedzenia);
- na č. l. 132 lustrácia osoby obžalovaného v databáze ZVJS ku dňu 12.04.2024; nie je v evidencii;
- pripojený spis Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/34/2023; ide o záznam č. 7 v odpise registra trestov obžalovaného; trestným rozkazom súdu zo dňa 03.02.2023, právoplatným toho dňa, bol uznaný za vinného z prečinu krádeže datovaného 02.02.2023, uložený mu bol nepodmienečný trest odňatia slobody a tiež ochranný dohľad a v rámci neho povinnosti/obmedzenia; súd nevidel zbiehanie sa daného s tu žalovanou trestnou činnosťou, nakoľko tu žalovaný skutok (trestná činnosť povahy trvácej, pokračovacej i hromadnej) bol kontinuálne páchaný aj po danom právoplatnom odsúdení až do momentu vyhlásenia tohto rozsudku);
- lustrácia osoby obžalovaného z databázy CESDAP ku dňu 12.04.2024; v podstate ako je uvedené vyššie ohľadne lustrácie z evidencie priestupkov, 35 záznamov rôzneho druhu (ako je uvedené vyššie), často spojené s požívaním alkoholu.

Iné návrhy na dokazovanie už neboli, až na návrh poškodenej, aby bola vyslúchnutá k veci. Súd však daný návrh dôkazu odmietol, nakoľko okolnosti dôležité pre rozhodnutie súdu (ohľadne ukladania trestu či ochranného opatrenia, najmä, no nielen, pokiaľ ide o doterajšie vedenie života obžalovaným) v danom čase už v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie súdu plynuli už z do daného momentu vykonaných dôkazov (ako sú zrekapitulované vyššie). Taký návrh dôkazu bol preto z pohľadu súdu nadbytočný.

Pre súd z takto vykonaného dokazovania vyplynulo najmä to, že osoba obžalovaného sa v minulosti opakovane dopúšťala prevažne úmyselnej trestnej činnosti (najmä proti majetku - krádeže), aj napriek tomu, že mu boli ukladané aj nepodmienečné tresty odňatia slobody (zahladené má toho času jedno odsúdenie - zaplatil peňažný trest); trestnej činnosti spočívajúcej v neplatení výživného sa dopustil teraz opakovane (napriek predošlému odsúdeniu). V minulosti (rok 2018, viď záznam č. 4 odpisu registra trestov) mu bolo uložené aj ochranné liečenie ambulantné protialkoholické, napriek tomu páchal priestupky spojené s alkoholom (viď napríklad lustráciu z databázy CESDAP). V priestupkovom registri má veľký počet záznamov (35) od drobných krádeží, cez priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, v cestnej premávke atď. až po priestupky proti verejnému poriadku, pričom mnohokrát išlo o priestupky spojené s požívaním alkoholu. Obžalovanému sa tak z pohľadu súdu dosiaľ nedarí viesť riadny/ usporiadaný život (ani napriek početným priestupkovým záznamom či niekoľkým odsúdeniam); ak obhajoba tvrdila, že je pracovne činný (upratovanie cintorína), dokazovanie v tomto smere navrhnuté nebolo, pričom ak mal možnosť zárobku v Nemecku, ostalo z jeho strany nevysvetlené (resp. dôkazne nepodložené), prečo tak neučinil.

K vine. Obžalovaný učinil pred súdom vyhlásenie viny, ktoré súd prijal (nakoľko tomu podľa názoru súdu nebránili žiadne procesné prekážky a nakoľko tomu nasvedčoval obsah spisu). Otázka viny bola pre súd takto vyriešená.

K uloženému trestu. Pokiaľ ide o ukladanie trestu, súd nemohol siahnúť po alternatívnych trestoch, vzhľadom na trestnú minulosť obžalovaného (ani výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody v minulosti u neho dosiaľ nevedol k úplnej náprave). Súd má za to, že účel trestu podľa § 34 Trestného zákona naplní jedine nepodmienečný trest odňatia slobody (bez potreby či možnosti kombinácie s inými druhmi trestu). Súd teda siahol po nepodmienečnom trestne odňatia slobody. Základná výmera tohto druhu trestu za žalovaný prečin bola 1 roky až 5 rokov; nakoľko súd vzhladol u obžalovaného rovnováhu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (súd identifikoval u obžalovaného jednu priťažujúcu okolnosť v podobe trestnej minulosti obžalovaného, a jednu poľahčujúcu okolnosť v podobe doznania sa k trestnej činnosti a jej úprimné oľutovanie), nepristúpil k úprave základnej výmery trestnej sadzby. Súd siahol teda nakoniec po výmere 2 roky (teda nižšej, než žiadala obžaloba), ktorú výmeru v prvej polovici do úvahy prichádzajúcej trestnej sadzby považuje súd za primeranú na naplnenie účelu trestu, kedy prísnejšia sadzba podľa názoru súdu potrebná nie je - obžalovaný v rámci vlastnej sebareflexie sa k trestnej činnosti

doznal a ofutoval ju, prejavil záujem dlžné výživné uhradiť, pričom súd bral do úvahy aj potrebu úhrady dlžného výživného, kedy dlhší nepodmienečný trest odňatia slobody by obžalovaného, okrem toho, že na naplnenie účelu trestu potrebný nie je, držal dlhšie mimo trhu práce a teda mimo plnohodnotnej možnosti zárobkovej činnosti na účely úhrady výživného. Súd nepristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu podľa § 39 Trestného zákona (ako žiadala obhajoba), najmä z dôvodu pomerne početnej (aj úmyselnej) trestnej minulosti obžalovaného (kedy je tu navyše opakovane odsúdený za zanedbanie povinnej výživy); mimoriadne znížený trest by tak podľa názoru súdu nemusel byť spôsobilý naplniť u obžalovaného svoj účel zakotvený v § 34 Trestného zákona. Súd tak obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov (čo súd nepovažuje vôbec za zanedbateľnú výmeru trestu).

Skrze tento rozsudok uložený trest považuje súd za zákonný, primeraný (nie príliš prísny, nie príliš benevolentný), spravodlivý, bezo zvyšku napíňajúci vo svojom súhrne účel trestu v zmysle § 34 Trestného zákona (s prihliadnutím na zásady ukladania trestu), a to tak z pohľadu generálnej prevencie (odradenie iných od páchania takej trestnej činnosti), ako aj z pohľadu individuálnej prevencie či prevýchovy obžalovaného na jedinca, ktorý sa už v budúcnosti trestnej činnosti dopúšťať nebude (správnosť týchto záverov súdu, v prípade právoplatnosti tohto rozsudku, však preverí až budúci čas a v ňom zaznamenané počínanie si obžalovaného).

Nakoľko obžalovaný bol v posledných 10tich rokoch pred tu žalovaným skutkom vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin (viď napr. záznam č. 5 odpisu registra trestov), zaradil ho súd na výkon tu ukladaného nepodmienečného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

O náhrade škody súd nerozhodoval, nakoľko v čase vyhlásenia tohto rozsudku už žiaden taký nárok v konaní nebol, v úvode hlavného pojednávania súd uznesením podľa § 256 ods. 3 Trestného poriadku poškodenú v rozsahu ňou v trestnom konaní uplatneného nároku na náhradu škody na hlavné pojednávania nepripustil. Totiž v zmysle existujúcej rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia R III/1967, R 55/1993, či Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/124/2018) v konaní o trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona nezaplatené výživné nie je dlhom zo škody spôsobenej trestným činom, ale nesplnenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona o rodine (z. č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktorej zavinené porušenie je samo o sebe trestným činom. Súd je toho názoru (berúc vyššie uvedené do úvahy), že v konaní uplatnená náhrada škody v podobe zameškaného výživného nepredstavuje nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, ale ide o nárok vyplývajúci priamo zo zákona o rodine (z. č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov). Nezaplatené výživné preto nie je možné v adhéznom konaní (t. j. v rámci trestného konania) uplatňovať v rámci nároku na náhradu škody podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku.

Z dôvodov uvedených vyššie rozhodol v tejto veci súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku (súd teda uložil, berúc do úvahy skutočnosti zistené na hlavnom pojednávaní a popísané detailne vyššie, trest o 4 mesiace nižší, než sprvoti v trestnom rozkaze, tiež neukladal ochranný dohľad, berúc do úvahy doznanie a prejavenu ľútosť obžalovaného spolu so záujmom dlh na výžinom uhradiť; okrem toho, aktuálne už je nad ním ochranný dohľad, ako plynie zo záznamu č. 7 odpisu registra trestov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku v časti výroku o vine nie je prípustné odvolanie ani dovolanie, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku).

Proti tomuto rozsudku v časti výroku o treste možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Galanta. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku). Odvolanie má odkladný účinok (§ 306 ods. 2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku),

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe (§ 307 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku), a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku); v mene obžalovaného je oprávnený odvolanie podať aj jeho obhajca (§ 44 ods. 2 Trestného poriadku),
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku),
- zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku),
- orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech (§ 345 ods. 1 Trestného poriadku),
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308 ods. 1 Trestného poriadku),
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí (§ 307 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba (§ 307 ods. 2 Trestného poriadku).

Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala (§ 316 ods. 1 Trestného poriadku).